

ut et nos uobiscum regnemus. Puto enim
deus nos apostolos nouissimos ostendit.
tamquam morti destinatos. quia facti
sumus mundo spectaculum et anglis et
hominibus. Nos stulti propter christum. uos au-
tem prudentes in christo. Nos infirmi
uos autem fortes. Nos uobiles nos autem
ignobiles. Usque in hanc horam. et eluce-
mus et scimus. et uidi sumus. et co-
laphis cedimus. et instabiles sumus. et
laboramus manibus operantes. Maledicimus.
et benedicimus persecutionem patimur.
et sustinemus. Blasphemiamur. et obsecra-
mus. **Domnica. iiii. per epiphania dñi.**

Bres: Grās agere debemus
deo. pro omnibus in nomine dñi
fidelis autem deus est qui confirma-

Benedictus es et pater dñi
Audiam domine. Domine
Deus creator omnium. **V**espina

Fiates existimo enim quod non
condigne passionēs huius temporis ac

Sententia tuam uobis. evorae
tota roboremente subiectum in corpore

et mente pretius quod pie credit ma-
gna consequatur **Præcipuum.**

Primo dicitur omnium **Seruitus.**
tamquam purgante **leo prima.**
ta huius mundi facti sumus
fratres omnium per ipsam usque adhuc.
Non ut confundam uos hec scribo.
sed ut filios meos karissimos moneo.
Nam si decem milia pedagorum
habeatis in christo. sed non multos fratres.
Nam in christo ihu per euangeliū ego
uos genui. Rogo ergo uos. ueritate
mei estote. Ideo misi ad uos timothe-
um qui est filius meus carissimus et
fidelis in domino. qui uos comu-
nificat uias meas. que sunt in christo
ihesu. sicut in omni ecclesia doceo. Nam

non enim in sermone est **leo. ii.**
regnum dei. sed in uirtute. Quia
multis in uigilia ueniam ad uos in
caritate et spiritu mansuetudinis.
nimo audite. inter uos foris au-
lis inter gentes. Ita ut uos rem qu-
rit habeat. et uos in filia et
ipsa lucam habetis. ut tollere

Finland
1564
1717

medio ur̄m qui hoc opus fecit.

Ego quidem absens **1co. iii.**
corpore: presens autem sp̄i.

Jam iudicavi ut presens eum q̄
opatus est. In nomine dñi nr̄i ie
su xpi. congregatis uob̄ in meo
sp̄i: cum uirtute domini ihesu
tradere huiusmodi sathane in
manum carnis. ut sp̄e saluus sit
indñi die. Non bona gl̄atio ur̄a:
nescitis quia modicum fermentum
totam massam corrumpit. Ex
purgate uetus fermentum ut sei
us noua consp̄tio: sicut estis
atim. Et enim pascha nostrum
immolatus est xpc. Itaq̄ epule
mur. Non in fermento ueteri.
neq̄ in feruore malicie et nequit
ie. Sed in azymis sinceritatis: et
ueritatis. Tu autem. **1co. iii.**

Scripsi uob̄ si quis ep̄la ne cō
misceamini fornicariis. n̄
n̄q̄ fornicariis huius mundi.
aut auarīs aut rapacib̄. aut y
dolis. seruientibus. Alioqn̄. debu
eratis de hoc mundo exisse. Huic
autem scripsi uob̄: non cōmisceri.
Siquis frat̄ nominat̄ ur̄ uos for
nicatore. aut auarus. aut ydolis.
seruens. aut maledicus. aut ebi

tosus. aut rapax. cum huiusmodi
nec cibum sumere. Quis enim in
de his qui foris sunt iudicare. Nō
ne de his qui int̄ sunt uos iudica
tis. Nam eos qui foris sunt d̄s iu
dicabit. Auferre malum ex uob̄
metipsis. Tu autem. **lectio. v.**

Audet aliquis ur̄m negoci
um habens aduersus alterū
iudicari apud iniquos: et n̄ apd̄
scōs. An nescitis qm̄ sc̄de mundo
iudicabunt. Et si uob̄ iudica
bitur mundus: indigni estis qui
de minimis iudicabitis. Nescitis
qm̄ anglos iudicabim̄ q̄nto magis
seclaria. Secularia ḡ iudicia si
habueritis. contemptibiles qui
sunt in ecclia illos constituite ad
iudicandum. Ad ueritatem dico
ur̄m dico. Si non est ur̄ uos sa
piens quequam. qui non possit
iudicare inter fr̄m suum. sed frat̄
cum fratre iudicio contendit: hoc
apud infideles. Jam quidem om
nino delictum in uob̄ est. **1co. vi.**

Quod iudicium habetis ur̄
uos: quare non magis frau
dem accipitis. Quare non magis
fraudem patimini. Si uos frau
datis et in iuriam factis q̄ hoc

Et qui utitur
quam non utitur
figura litoris ut
uos fr̄es sine sollicitudine eēt. Qui si
ne uxore est cogitat que dñi sunt.
quomodo placeat deo. Qui autem
cum uxore est sollicitus est que sunt
mundi: quomodo placeat uxori. Quod
divisa est in virgo. *h. ii.*

Virgo annupta et virgo cogi-
tat que dñi sunt. ut sit
et corpore et s̄m. Que autem nup-
ta est cogitat que sunt mundi.
quomodo placeat uxori. Porro ad
utilitatem hominum hoc dicit: n̄ ut
laqueum tibi faciam. s̄ ad quod
honestum est ut facultatem do-
minum obligandi per te sine
impedimento. Qui igitur ungit
virginem sicut in matrimonio bene
facit. Qui autem non ungit. me-
lius facit. Quia alligata est legi
quanto tempore per eius vivit. Quod
si dormierit tunc liberata est a le-
ge viri. Cum ungitur. tantum
in domino. s̄ non erit autem.

1. 5. 6. 4. 2.
tamquam videtur. ut in
os lucri facerem. his vero qui sine
lege erant factus sum tamquam
sine lege eēt. cum sine deo non es-
sem. s̄ in lege essem xp̄i. ut lucri
facerem eos qui sine lege erant.
factus sum infirmis infirmus. ut
infirmos lucri facerem. Omnibus
tamquam factus sum. ut omnes sal-
vos facerem. Omnia autem facio
propter eos qui perierunt. ut parum
salvum facerent. *h. ii. c. viii.*

Sicut fr̄es quod hi qui in sta-
dio currunt. omnes qui lem-
currunt sed unus accipit bran-
num. Sic currite. ut comprehenda-
tis omnes. Quis ergo qui magis
contendit. ab omnibus se abstinere.
s̄ qui quidem incorruptibilem co-
ronam accipiam. nos autem in cor-
ruptam. Ego s̄ sic curro n̄ quasi
in aerem. Sic pugno. n̄ quasi
aerem verberans. s̄ castigo corpus
meum: et in servitutem redigo. ne

peder? for Jordan

inland

154. 17

nube fuerunt. et omnes ma-
re transferunt. et omnes in moyse
baptizati sunt in nube et in ma-
ri. Et omnes eandem escam spu-
alem. manducauerunt et omnes
eundem potum spiritalem bi-
berunt. Bibebant autem de
spirituali: consequenti eos pe-
tra. Petra autem erat christus.
Sed non in pluribus eorum bene-
platum est deo. Nam plerique
sunt in deserto. hec autem in-
figura facta sunt nobis. ut non
sumus concupiscentes malorum
sicut et illi concupierunt. He-
c et ydolatre efficiamus sicut qui-
dam illorum quem admodum scrip-
tum est. Sedit populus man-
ducate et bibete. et surrexerunt
et ceciderunt una die viginti
tria milia. Neque temptemus
christum sicut quidam eorum temp-
tauerunt et a serpentibus morerunt.

gebant illis. Scriptum est au-
tem ad correptionem nostram. in
quos fines seclorum deuenerunt.
Itaque qui se existimat stare ui-
deat ne cadat. Temptatio uos
non apprehendat nisi humana.
fidelis autem deus est qui non
paciatur uos temptari super id
quod potestis cum temptatio-
ne etiam pro uentum uos pos-
sitis sustinere. *frat. vi. lco. pma.*
Itaque fratres mei cum conueni-
tis ad manducandum. in ui-
cem expectate. Siquis autem
esurte domi manducet: ut non
in iudicium conueniatis. De
spiritualibus autem uolo uos igno-
rare fratres. Scitis quoniam cum gentes
essetis ad simulacra multa pro-
ut dicebamini. curtes. Ideo no-
tum uobis facio. quod nemo in
spiritu dei loquens. dicit anathe-
ma ihu. Et nemo potest dicere
dominus ihu: nisi in spiritu sancto.
Divisionis uero gratiarum sunt.
idem autem sunt. Et divisiones

uelut auctum quasi uocem
 magnam turbam multarum
 in celo dicentium alleluia laus
 et gloria et uirtus deo nostro est
 alleluia quia uera et iusta iudi-
 cia eius sunt alleluia et iterum
 dixerunt. alleluia alleluia. erovac.

Concede quibusuis omni
 scientiam competentem ut sine
 reparatione effectum. et pia con-
 uersatione uelenscat. et cum exul-
 tatione susce-

piat. **VII.** Quoniam de us
 magnus dominus et rex mag-
 nus sup omnes de us. Venite.

ymn. Primo dierum omnium. a
 Seruete domino in timore. **Sermo**
beati iohannis episcopi. quo
modo. primus homo toti pre-
latus est creature. lectio prima.

Urguitas humane
 originis. facile agnos-
 citur. considerata sub
 limitate auctoris. Hec enim facile
 poterat. esse uel. quod manus sa-
 cra conficit. et celestis flatus in-
 uitalem substantiam amant.
 maxime. cum idem artifex deus p-
 restarem suam in omne fabricam
 adem homini fuerat traditur.
 ut quem secundum prorsidem p-
 se facere disponebat. eundem fa-
 ceret plenum atq; pfectum: ha-
 bentem in se et dignitatem qua
 pcelleret. et potestatem qua cunctis
 amantibus impari. et se-
 uis in quod ei. in se fierant sub-
 iudicant. ut imp-
 ueret deo: creatorem suscipere.
 creatorem parere compelleret. tat-
 tumq; ditionis se se domi-
 re. pspiceret. quantum ipse. ac-
 curia exigeret. habens improba
 potestatem. et obedientiam. et con-
 temptum. obedientiam qua uideret
 contemptum quo digne prome-
 ritus iniret. Unde effectum est.
 ut contempnendo mortem in-
 cidere. qui obediendo uiuere
 potuisset. **R.** Domine ne muni.

Finland
 1565
 n. 2

15
 2

Vnde potestatem concessam. dum in contemptum protulit. & uite privilegium perdidit et mortis sibi sententiam adquisiuit. Et tam creatura adhuc eius seruat impium. licet ipse creatori suum denegauit obsequium. Vnde apparet quid sue felicitati detraherent. cum peccatorum merita eius statum ad huc mutare non possunt. Grauaris homo in isto grauaris et in excusabili pena astringens. Contempnis creatorem. et eius nupas creature. Despicias dominum & de eius exis creatura seruitum. Beneficis dei proficis. et eius potentiam non extimescis. Et cum tibi peum cuncta deseruiant.

Solus illi ipse non seruis. **le. iii.**

His delinquis: et gemini
Hac duplex crumen incutris
dum nec p conditione ut seruis
obsequeris: nec p potestate data
domino famularis. Tibi celum
in die lucis splendore uestitur.
et solis fulgoribus decoratur. In
nocte clarissimo lune speculo &
astrorum fulgore uario ipse po
uis lustatur: ut die noctisque;

uicissitudine et inumerositas
temporum diuoscantur. et post
diurnum laborem requies mise
ris mortalibus prebeat. Tempora
altius uicibus unmittant frondescunt
silue. amenantur campi. pata
uiscunt amaritia cuncta diu
sis usibus procreata edunt fer pa
rent impio obsequia seruiant:
scatent fontes annes pluuunt. i
stitis tinnis maria coherent.

Gaudet post hiemem **le. iiii.**

Guerna tempus. estatis fla
grantia de quo quid in messis au
tumpni tempestas temulentia
suas exhibet ubtates. hieme in
mittantur ymbribus terre. suis in
stitis cuncta deseruiunt. solus
homo deo non seruit. Quid tibi
bi inuisa natura constanter
ediceret: ego tibi a domino reu
parete precepta sum. ego circa te
iussa implere constituta seruare.
nascencia cuncta tribuere genito
ris imperio iussa sum. **le. v.**

Henicq; pareo obtempo. ser
uio et te mutato non mu
tor. pareo inquam rebelli. obte
pero peati. deseruio contemp
tori. Cetum si michi iustitia

mutare. iussa p̄tere necessaria
denegare: rerum dominus p̄ce
pisset. & creatura cuncta induata.
homine remaneret. nec qui con
tempneret ultius esse: quia contē
ptor homo. digne ac merito unā
ret: Deniq; quisq; talis est qui in
hoc contemptum consistit. qui
creature impas et creatori non ser
uis. qui dñatū exeres. et dñm
non agnosces time dominum
patientem: ne fenerum sentias
iudicem. Corrigat te dilatio dif
ferentis. ne censura puniat un

Facile em̄ **leo. vi.** dicatis.

Prosequio tuo facies dñm p̄
pictum. s̄ consistis iam mutare
ris incertum. Usuratum enim red
ditur. quicquid dilatione tempo
ris feneratur: Hec esse iam pote
rit. impunitum. cui mora tem
poris non potuit dare remedium.
Quid retribuam domino: Si hu
mana conditio gentior qui de
beat noscit. atq; in eius benefici
orum innumerā multitudinē

N principio fecit deus celum et ter

ram et creauit in ea ho mi nem

ad yma gi nem et similitudinem

su am. **Formauit** igitur dominus

hominem de limo terre et inspu

uit in faciem eius spirita culum in te.

Dixit uero **ico.**
ds. Congre u. ad ymaginē.

gentur aque que sub celo sunt
in locum unū. et appareat arida.

factumq; est ita. Et uocauit deus

aridam terram. congregationes

q; aquarum appellauit maria. Et

uidit ds quod eet bonum et ait.

Germinat terra herbam uiuentē

et facientem semen lignumq; po

miferum faciens fructum iuxta

genus suum. cui semen in semet

ipso sit sup terram. Et factum est

ita. Et protulit terra herbam uiuē

et dixit pax
uobis nolite timere pro salute
enim nostra misit me do-
minus ante uos. Nolite
timere nec uobis durum esse uide-
atur quod uendidistis me in his

Gen. l. ii. c. i. c.
sus itaque regionibus. Pha-
raonis autem terram egypti. trigin-
ta annorum erat quando stetit in
conspectu regis pharaonis. Et
circumitit omnes regiones egypti.
uentitque fertilitas septem annorum
et in manipulos redactae segetes.
congregatae sunt in horrea egypti.
Omnis etiam frugum abun-
dantia in singulis urbibus: condita
est. tantaque fuit multitudo tri-
tici: ut aene maris coequaretur.
et copia mensuram excederet. Ha-
tunc sunt autem ioseph duo filii
antequam ueniret famis quos ce-
pit ascendere. filia phutifar
sacerdotis heliopolis. Vocauit

5.
nomen prunogenti manes. **Q**ui
dicens. Obluisci me fecit deus omnia
laborum meorum. et domus patris
mei. Hominem quoque secundi appella-
uit effraim dicens. Crescere me fecit
deus in terra paupertatis mee. Ig-
itur transactis septem annis ubertatis
qui fuerant in egypto: reperit
uenire septem anni inopie quos
predixerat ioseph. et in uniuerso or-
be famis preualuit. Inuncta au-
tem terra egypti nouerat panis pro-
quare esuriens clamauit populus ad
pharaonem. alimenta petens. Qui-
bus ille respondit. Ite ad ioseph: et
quicquid uobis dixerit facite. Cre-
cebat autem cotidie fames in om-
nem terram. apertitque ioseph uniu-
ersa horrea et uendebat egyptis. nam
et illos obpresserat fames. Omnesque
provinciae ueniebant in egyptum
ut emerent escas: et illarum inopie
temperarent. Audiens iacob quod
alimenta uenderent in egypto dixit
filii suis. Quare negligitis? Audi-
ti quod triticum uendetur in
egypto. Descendite et emite uobis
necessaria: ut possimus uiuere.
et non consummamur inopia.
Tu autem domine. **Gen. l. c. i. c.**

Quascendentes g fratres ioseph
 elecem ut emerent frumen
 ta in egypto. beniamin dicitur reho
 to ab iacob. qui dixerat filiis
 suis. ne forte mittere quiquam
 paciatur mali. ingressi sunt ter
 ram egypti. cum aliis qui verge
 bant ad euentum. Erant enim
 fames in terra chanaan. et ioseph
 princeps erat egypti. atque
 mittit frumenta populo
 bantur. Cuius adhaerent
 fratres sui et agnati et eos qua
 si ad alios dicitur. et eos qua
 ad eos mittit. et eos qua
 Qui respondit. Venite in chana
 an. ut ememus in chana necessaria.
 Et tam frēs ipse cognoscens. nō
 est agnitus ab eis. Recordatus est
 sompni que aliquando vide
 rat: et ait ad eos. Exploratores es
 tis ut videatis infirmiora terra ue
 nistis. Qui dixerunt. Non est ita
 dñe: serui tui uenerunt ut emerēt
 cybos. Omnes filii unius uiri sumus.
 partem uenimus nec quequam fa
 mili tui machinantur mali. Quibus
 ille respondit. Aliter est. in unum
 terre huius considerare uenistis. Et
 illi dixerunt. Duodecim serui tui

fratres sumus. filii unius uiri sumus.
 in terra chanaan. Qui dicitur
 patre nostro est: et alius non
 sup. hoc est quod locutus sum
 ait exploratores estis. iam unum
 experimentum uestri capiam. p
 salutem pharaonis non egredietur
 enim hinc. donec ueniat frater
 uester unum. Mitte eum ad
 unum. ut adducat eum. Vos
 autem eritis in custodia. donec
 probentur que dixistis utrum fal
 sa. an uera sint. Aliter enim p
 salutem pharaonis exploratores
 eratis.

Vbi dno uel res congregat

fuerunt in nomine dno in me
 dno eorum firmi dno domini. evovae.

Exaudi nos omne
 et contemne factum
 propitius dona nobis cor

Non dico tibi usque septies
 septuagies septies. evovae.

Tradidit ergo ioseph
 suos in custodia tibi

1566
 1567
 1568
 1569
 1570
 1571
 1572
 1573
 1574
 1575
 1576
 1577
 1578
 1579
 1580